Image not found or type unknown

Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego

15 czerwca 2019 r. Prezydium NRL podjęło stanowisko w sprawie konieczności nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

STANOWISKO Nr 61/19/P-VIII
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 15 czerwca 2019 r.
w sprawie konieczności nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

W dniu 28 maja 2019 r. zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw RP (poz. 991, 2019 r.) *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.*
Rozporządzenie to w zał. nr 20 określa podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego przyporządkowanych do branży opieki zdrowotnej (MED).
Prezydium NRL z przykrością stwierdza, że samorząd lekarski nie został poinformowany o toczących się pracach legislacyjnych nad ww. aktem, pomimo że:

- w ramach konsultacji społecznych projekt ww. rozporządzenia został przekazany 240 podmiotom, w tym również innym samorządom zawodowym m.in. Naczelnej Izbie Aptekarskiej,
- reguluje ono bardzo ważne kwestie z punktu widzenia lekarzy i lekarzy dentystów bowiem określa zakres umiejętności osób wykonujących zawód pomocniczy w opiece zdrowotnej.

Po analizie nowego *rozporządzenia w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego (...)*Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej zgłasza szereg zastrzeżeń co do nowej podstawy programowej kształcenia w zawodzie higienistki stomatologicznej i wnosi tym samym o nowelizację tego rozporządzenia we wskazanym zakresie.
Uwagi ogólne:
W ocenie Prezydium NRL higienistki stomatologiczne, które po odbyciu szkolenia mogą stać się członkami zespołu stomatologicznego powinny pracować w gabinecie stomatologicznym tylko pod nadzorem lekarza dentysty. Powyższe jest konieczne w szczególności z uwagi na fakt, iż nie posiadają niezbędnych kompetencji umożliwiających pełną identyfikację choroby pacjenta.
Dotychczas obowiązująca podstawa programowa kształcenia w zawodzie higienistki stomatologicznej wyraźnie wskazywała, że dla kwalifikacji higienistki stomatologicznej

przewidziane jest nabycie umiejętności zdefiniowanych jako „Prowadzenie działalności profilaktyczno-leczniczej pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty oraz utrzymanie gabinetu w gotowości do pracy i prowadzenie promocji zdrowia" i tym samym była ona przez środowisko stomatologiczne akceptowana oraz nie budziła zastrzeżeń. Lekarze dentyści ze względu na edukację uniwersytecką posiadają odpowiednie umiejętności, wiedzę i kompetencje w zakresie profilaktyki, diagnozowania oraz leczenia wad wrodzonych i schorzeń jamy ustnej. W związku z tym - jako kierujący zespołem stomatologicznym – wyłącznie oni powinni decydować, które zadań może być przekazane członkom zespołu stomatologicznego.

Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodzie higienistki stomatologicznej nie zawiera sformułowania, że zadania i świadczenia realizowane przez higienistkę będą nadzorowane przez lekarza dentystę.

Konieczność nadzorowania przez lekarza dentystę pracy higienistki stomatologicznej wyraziły również w licznych rezolucjach i oświadczeniach - najważniejsze organizacje dentystyczne – Europejska Organizacja Regionalna Światowej Federacji Dentystycznej (ERO-FDI), Rada Europejskich Lekarzy Dentystów (CED) oraz Światowa Organizacja Dentystyczna (FDI).

W rezolucji ERO-FDI „Resolution Dental Hygienist Profile - April 2015" został również opracowany profil zawodowy higienistek stomatologicznych zgodnie z którym przyjęto, że higienistki stomatologiczne powinny pracować w gabinecie stomatologicznym tylko pod nadzorem lekarza stomatologa, ponieważ ze względu na poziom wykształcenia nie posiadają niezbędnych kompetencji umożliwiających postawienie pełnej diagnozy.

Wykonywanie danej procedury bez nadzoru lekarza dentysty niesie za sobą konieczność wyposażenia absolwenta w nieco inny zakres umiejętności, charakterystyczny dla samodzielnej pracy, choćby poprzez konieczność nabycia umiejętności samodzielnej oceny efektów wykonanych procedur, poradzenia sobie z nietypowymi sytuacjami podczas udzielania świadczenia oraz powikłaniami występującymi po przeprowadzonych zabiegach. I choć wprowadzona ww. rozporządzeniem podstawa programowa nauczania nie generuje uprawnień do samodzielnej pracy w rozumieniu *ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej*, to rozróżnienie zakresu umiejętności, w jakie winien być wyposażony absolwent ma dla przebiegu edukacji zasadnicze znaczenie.

Mając na uwadze powyższe, jak również bezpieczeństwo pacjenta oraz fakt, że stomatologiczna opieka zdrowotna, złożoność procesów leczniczych i ryzyko zabiegów, wymagają odpowiedniego wykształcenia i rozległej wiedzy medycznej w celu ustalenia prawidłowej diagnozy, przygotowania i zastosowania odpowiedniego planu leczenia, Prezydium NRL sprzeciwia się wprowadzaniu podstawy programowej kształcenia przygotowującego do samodzielnego wykonywania świadczeń stomatologicznych z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej oraz współuczestniczenia w procesie leczenia w zakresie określonym w poszczególnych sekcjach załącznika nr 20 *rozporządzenia MEN w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego* odnoszących się do zawodu higienistki stomatologicznej.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej opowiada się przy tym za utrzymaniem kształcenia higienistek stomatologicznych na poziomie szkół policealnych. W tym zakresie Prezydium NRL nie podziela opinii Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, wyrażonej w stanowisku z dnia 10 czerwca 2019 r. o konieczności przeniesienia całości kształcenia w tym zawodzie na poziom studiów licencjackich.

Uwagi szczegółowe:

1. Wadliwie sformułowana jest „Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie" czyli sekcja MED.02 - „Wykonywanie świadczeń stomatologicznych z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej oraz współuczestniczenie w procesie leczenia." Należy w tym miejscu

powtórzyć definicję kwalifikacji higienistki stomatologicznej zawartą w dotychczas obowiązującym *rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2017 r. poz. 860)* tj. „Prowadzenie działalności profilaktyczno-leczniczej pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty oraz utrzymanie gabinetu w gotowości do pracy i prowadzenie promocji zdrowia”.
Konsekwencją tego byłyby zmiany w punktach „Cele kształcenia” oraz „Efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów”.

2. W nagłówkach i podpunktach sekcji :
    - MED.02.3 „Współpracowanie z lekarzem dentystą w czasie wykonywania zadań zawodowych”,
    - MED.02.4 „Wykonywanie wstępnych badań oraz zabiegów podtrzymujących efekty leczenia jamy ustnej”,
    - MED.02.8 „Posługiwanie się wybraną aparaturą zgodnie z procedurami”

      - należy dodać ogólne zastrzeżenie wykonywania nabytych umiejętności pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty.

Na szczególną uwagę zasługuje sekcja MED.02.8, gdzie w pkt 3) i 4) sugeruje się kształcenie w zakresie stosowania fizykalnych metod leczenia, posługiwania się aparaturą wykorzystującą pole elektromagnetyczne oraz aparaturą emitująca światło. Wszystkie te pozycje muszą być opatrzone zastrzeżeniem nadzoru lekarza dentysty.

Załączniki

Image not found or type unknown [Stanowisko Nr 61/19/P-VIII (280.8 KB)]